

„urlaub“ dati, kateri hoče iti na romanje ali na božjo pot... Takšna je klerikalna ljubezen do ljudstva. „Urlaub“, katerega plačujejo davkoplačevalci s svojimi krvavimi žuljami, se moro dati tistim tercijskim poštnim uslužbencem, ki raje po božjih potih lenarijo, namesto da bi delali.

Češki patriotje. Ob praznovanju bitke pri Aspernu v Kraljevem Gradcu so češki veleizdajalci tako grdo proti avstrijskemu vojaštvu nastopali, da je prišlo do velikih nemirov. Vojaki in orožniki so morali z orodjem red napraviti. Več teh čeških „patriotov“ se je zaprlo. Naša vlada je napram domačim veleizdajalcem res grozovito dobrodušna. Ko bi se pa kmetje enkrat proti davkom uprli, bi bilo vse drugače...

Srbske nesramnosti. V srbskem listu „Republika“ je izšel pred kratkim članek, ki je opsoval cesarja Franc Jožefa na najgrši način. Veliko število srbskega ljudstva samega je ta grdi članek obsojalo. Ali srbska vlada seveda ni lista konfiscirala. Naš poslanik grof Forbach je v tem oziru že pri srbski vladi interveniral. Takšni so naši „srbski prijatelji“...

Dopisi.

Sv. Andraž v Slov. gor. Ko se spominjam razmer pred tremi tedni, prisilijo me, da jih nekoliko objavi; ker mi je že več kaj dovolj, želim jih celo pristoje tebi, dragi bralec, pred oči postaviti. Ko smo se pripravljali na deželno-zborske volitve, so tudi naš gospod župnik si prizadevali veliko na svojo stran; in ob času volitev bile so tudi njih pridige zabeljene z gorečimi željami; ko se pa ni vse zgodilo po njih volji, pa kričijo iz prižnice čez nas! Ali župnik naj si popred izbrisejo bruno iz svojega očesa, ne pa napredni dopisnik, ker ima ta vse čisto prav... Prišla je že davno doba za Vas, da bi morali začeti vzgledno in zavedno živeti. Gospod Jezus Kristus pravi: Moja hiša je hiša molitve, ne pa hiša razuzdanja! Tudi pri nas je cerkev (hiša Božja) za molitev in prižnica za oznanjenje Božje besede, ne pa za krič, še manj pa še za zunanjo politiko in oznanjenje kandidatov. Omenjeni gospod, zboljšajte nekoliko stvari, katere se dotikajo Vas, s politiko pa na stran. Vi ste začeli in mi bomo končali!

Mira hrepeneči farani.

Od sv. Benedikta sl. gor. Dragi „Stajerc“! Že dolgo časa nisi dobil nobenega dopisa iz naše revne župnije. Imeli smo volitev dne 17. maja v naši občini Trotkovi. Agitiral je Anton Špangl za klerikalno stranko in silil ljudi, da naj volijo Roškarja in Robiča. Zarano že ob 5. uri je prišel h gospodarju Francu Fekonja v Ločkem vrhu, da naj gre volit Roškarja in Robiča. Pa tudi listeke je naš dragi kaplanček Kaučič Jožef dal na obč. predstojnike, da naj jih razdelijo med občane, da naj volijo zgoraj omenjene klerikalce. Zvičajno so ti klerikalni kandidati zmagali, ker na vsak list, kateri je bil od naših kandidatov Dominik Kosera in Franc Senekovič, so klerikalci svoje kandidate gor pripolali, tako da se ni moglo naših kandidatov videti. Pa tudi ta revček Špangl, ki je najhujši klerikalec v naši fari Benedički, si je strašno prizadeval ljudi pridobiti za Roškarja in Robiča. Oj revček Špangl, hlače bi si rajši krpal ta čas, kaj si okoli hodil! Pred nekaterimi dnevi je šel popotnik po cesti; nasproti pride Špangl, popotnik se prestraši ter zbeži v gozd, ker je mislil, da se je slamanati mož v koruzi oživel. Oj revček Špangl, kdaj se bodo drugi vršile volitve, tedaj rajši doma hlače in suknjo krpaj, kakor da bi ljudi k volitvi silil. Drugači boš pa po postavi kaznovan!

Več faranov.

Sevnica ob Savi. Dragi mi „Stajerc“! Redko kedaj čitamo dopise iz našega milega okraja Sevnice. Danes prosimo več občanov, dragi nam „Stajerc“, vzemi v roke najojstrejšo krtačo in pokrtači naše občinske odbornike. Minuli teden se je delila podpora točne in sušne poškodbe za minulo leto 1908. Torej želimo vprašati občino: ali ne znate računati ali se vam ne zdi vredno, da bi bili došlo podporo razpisali vsem davkoplačevalcem? Vsi tisti večji kmeti, kateri trobijo v Vaš rog in niso potrebni denarja tako silno ko manjši kmeti, so dobili podporo, drugi pa nič. Mislimo in resnično povemo, da suša in toča namje tudi škodo naredila, je težje pozabimo

kot večji kmeti, ki redijo od 6 do 10 glav živine, če nam suša vzame tistih 2 kom., potem pa nimamo nič, on ima pa še zmirom več glav. Eni so dobili podporo, drugi pa ne. Torej vprašamo občinske predstojnike: ali poznate postavne določbe, ali jih nočete poznati? Postava velja za vsacega in tudi za Vas, gospodine; ako pri Vas ne velja, primorani smo vprašati oblasti, koliko denarja je bilo odločenega za občino Sevnico in bomo poiskali, kje je ves denar. Ja dragi kmetje, letos imamo zopet občinske volitve. Ne dajte se preslepiti in volite trajne moške v odbor! Torej prebudite se iz dolgotrajnega spanja, ko vidite kako se vam godi. Za plačat te najdejo, kadar je za dobit, pa te nihče ne pozna. Torej letos se zbudite! Več kmetov.

Iz Poličan. Pretekli teden bil je za Poličane in daljno okoliščino žalosten teden. Daleč znani g. Anton Grundner, veleposestnik, posestnik umetnega mlina, trgovec itd. izdihnil je po komaj 3-dnevni boleznici blago dušo. Kakor znano, bil je g. A. Grundner v vsakem oziru in vsak čas blagega, poštenega, dobrotljivega značaja, jako dobrotljiv proti kmetskemu in ubogemu ljudstvu. Ljudstvo bistriškega, šmarskega, rogaškega okraja zgubilo je v tem možu velikega dobrotnika. Ako ni v časih bilo v stiski in sili pri ubožcih pomoči, gotovo se je najdlja v Grundnerjevi hiši, in bil je vsled svoje poštenosti in dobrotljivega srca v vseh krogih priljubljen in visoko spoštovan. Mož je bil ves čas svojega življenja globoko misleč veran kristjan, pri tem pa ne preveč v gnadi pri nekih gospodih, kajti do prepričanja ni mogel priti, da bi božji dar, kateri zleze gospodu v žep, pomagal duši v nebesa. Zategadelj je podpiral in obdaroval zmiraj rajši uboge. Ljudstvo je ljubil, sovražil farizeje. Zaradi podeljenih dobrot pa je pravičen nebeski oče tudi zmiraj delil srečo g. A. Grundnerju čeli časi njegovega življenja, žegen Božji mu je stotokrat povrnil ljudstvu storjene dobrote. Kakor je bilo življenje, taka bila je tudi smrt. Ni mu poslal nebeski oče dolge, mučne bolezni, do zadnjega trenutka pri čisti zavesti, gledal je rajniki z mirno, čisto vestjo umirajoč pravičnega sodnika. K velikemu krasnemu pogrebu, kakoršnega še ni bilo v Poličanah, prišlo so velike trume ljudstva od blizu in daleč, ter spremljale ljubljene k večnemu počitku. Solzne oči spremljajočih in zdihlajaj ubožcev: Bog mu daj dobro, Bog mu poverni itd. je bil čist dokaz ljubezni do rajnega. V miru naj počiva! Za ljudstvo pa naj ostane upanje, da bodeta hrabra sinova rajnega g. Anton Grundnerja odločno nastopila pot svojega očeta!

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Dragi „Stajerc“! Usmili se pa zopet nekaj črešnjevskega žen, če se ti pritožimo; saj se nas nikdo drugi ne usmili. Naš pregančar župnik Sušnik se je pa zopet v binkoštnih praznikih z svojo surovostjo „izcajhnal“. V nedeljo je klatil iz prižnice z velikanskimi lažmi po možeh, v pondeljek pa po nas ženah. — Mislili smo, da je že res izbruhnila pri njem bolezen v možganih, kar ljudje že dolgo časa prerokujejo. Ker je bilo v pondeljek pri večernicah le par možkih v cerkvi, vsedlo se je par čez 65 let staris strpljenih gospodinj v prazne moške stole, in sicer v stole njih gospodarjev. Kar naenkrat jih je ta besni župnik surovo „marš vun“ izgnal. Zasramovane so šle iz stolov, pa tudi naravnost jokaje iz cerkve, vse ljudstvo je bilo razburjeno. Dragi „Stajerc“! Zdaj pa ne bomo mi ženske več perzanasale, brale smo v zadnjem „Stajercu“ nek članek o „krvavih župnikovih rokah“, ko je staro mater pretepala itd. Članek je sicer resničen, pa premalo razodet; nas ženske naj kdo povpraša, kaj nam je večkrat župnikova stara mati milo jokaje pripovedovala iz farovškega zidovja, in sploh reči in dogodke, katerih tukaj če ravno rade, iz posebnih ozirov ne moremo opisovati; pa ljudstvu je vse tak znano, in čudno je da si še ta župnik upa sploh red ljudstvo, da se ne sramuje; res je da ima debelo kožo kakor sam pravi. Ko bi bile mi ženske pred zadnjo volitvijo, ko je ta gospod po hišah, njivah, celo živalskih hlevih za nami lazil, ter nas prav hinavsko z lažmi prigovarjal naj naše može za njegovo voljo nagovarjamo, posegle po pečnih vilah, bile bi najboljše storile. Zaradi kratkega časa, ker je na polju mnogo dela, ne poročamo danes več, pač

pa prosimo prihodnjič nekaj prostora za prav zanimive reči in dela našega vrlega g. župnika.

Črešljanke.

Dobje pri Planini. Oj zlati čas; kdor časa zamudi ga nikdar več ne dobi, pravi prigrigor. Tako smo tudi mi v zadnjem našem dopisu zamudili oziroma pozabili povedati, da župnik Vurkelec v nedeljo dne 16. maja t. l. ni opustil samo sveti evangelij povedati, ampak on tudi ni pri vstopu na prižnica ljudstvo navadno v Kristusu pozdravil, in ni molil očenaša; obnašal se je kakor kadar pride bahač v oštarijo. Kako je mogoče potem njegove trditve, da stori velik greh, kdor ne gre vsako nedeljo k božji službi, za pravo držati? Njegovi najbližnji ljubljenci in sosed, posilem-kramer „Tonč“ in Malika, s katero sta v pozni noči špacirala, pa žihre med božjo službo prodajata žganje in druge reči, njema pa ni treba v cerkev k božji službi hoditi, ob časih prideta k zadnem blagoslovu, Malika se potruži da pride z smehljivim obrazom ravno pred veliki oltar, da Vurkelca bolj natanko vidi, Tonč pa ostane v zakristiji. Ali njema to ni za greh pristeto? pač pa bilo tako dejanje za vsakega drugega človeka velik greh. Ravno tako velik greh bi bil storil vsaki, kateri ne bi bil letos dne 7. maja kandidata „Pišek“ volil, so trdili duhovniki. Oh da ne pride Kristus še enkrat na svet, da bi spletel strike in bi take hinavske črnuhe iz cerkve nagnal, katerim je vsaki drugi posel ljubši kakor oznanjevanje svetega evangelja; ali ni to izrabljenje svete cerkve v politične namene? Ali ni to oskrunjenje svete cerkve? Povejte nam Vurkelec? Ako ne bo odgovora, bomo v novič razglasili, da Vi naši notici pritrjujete.

Resnicoljub.

Veržej. Človek obrača, Bog obrne, resničnost tega pregovora so občutili pač naši zaslepljeni tržani sami. G. župnik je povzročitelj vseh teh nesreč in tožb, katere so revnim tržanom mnogo plačila naredile. Dasiravno je c. k. okrajno glavarstvo, c. k. namestnika in c. k. ministerstvo prepovedalo pasti po trških gozdih, ni župnik ubogal, temveč je gonil tujo živino v tržke gozde. Vleklo so se tožbe tri leta. In nekateri tržani so bili z župnikom vred kaznovani do 400 kron. Ker so se na c. kr. okrajno glavarstvo protistavili in niso hoteli kazni plačati, je okr. glavarstvo ukazalo dne 22. maja prodati živino. Ta dan se je močno rubilo in prodali so živine 25 krav, 16 svinj in 30 drevenk pšenice. Neki tržan je rekel: Kaj je meni glavarstvo? Če zatožim 8000 kron! Imam posestvo, imam brod, imam gorice, lahko plačam. Ako se tak stavi, zakaj pa tedaj ne plačate?! Ako imate toliko vrednosti in denarja, zakaj pa potem župnika prosite, ko vam mora mežnar vsako nedeljo pobirati po cerkvi? Ali Vas ni sram, da se na župnika zanašate? Dne 24. majnika je župnik pokazal vašo sliko, ko je rekel cerkvenemu ključarju Francu Seršenu, naj mu zbere njegova in naj preskočijo v „Narodno stranko“. Povabil je k sebi župnik Špindlerja, urednika „Narodnega lista“ in dobili so volilci jestvino in pijačo. Slišal sem, da sta A. in F. S. v Rozmanovi krčmi toliko pojedla in spila, da so se Špindlerju solze polile. Nesrečna paša je delala v „narodno“ liberalno stranko, za katero se poteguje g. nadučitelj Ferdinand Sprager. G. nadučitelj, da bi se ti potegoval zato, da bi se otroci v šoli kaj naučili! Drugič potegujete se zato, da bote v cerkvi pri orglah imeli drugi red, kot sedaj. O g. Ferdinand, ti se ne bi nikdar tukaj segrel, ako ne bi mi za tebe prosili!

Sv. Janž na dr. polju. Dne 23. maja je imela tukajšna požarna bramba svoje okrajne vaje. Bilo je vse veselo, ali brez nemira in brez napadanja od prakov ne mine nobena stvar, ki je napredna. Zatoraj našemu g. kaplanu ni dalo celo popoldan miru, posebno ko je besedo „Heil“ zaslišal. Tedaj se mu je žolč razlil, šel je v županovo gostilno in tamkaj kmete hujskal, da naj bi šli in te društvenike nagurali, da ne bodejo več „Heil“ vpili. Ali dokler so še bili kmeti pametni, tedaj tudi nič niso poslušali. Pa popoldan je dolg in zvečer se je vince tudi v žolč teh farovških par podrepnikov spremenilo. In zvečer gre požarna bramba k gospodu županu ter so klicali „Heil“. — „Halt pardon“, France R., to pa ne sme bit, mi nismo nikašni „Heilari“, nihče ne sme tukaj „Heil“ vpiti. A mi smo vpili naprej in je skakal kakor da bi zblaznel sem-

Ala sramota bi bila, da bi 30 mož po-
kornikov na enega takšnega poslušalo, ki je
nasprotnik vsem siromakom; še ni skoraj dve
let, kar je občinskega siromaka v prepiru v nogo
vrgel, kakor pes, da je bil prisiljen ga v vodo
vreči. Ali ni pred 6 leti za zatihičkim fantom stre-
ljal ter ga nevarno poškodoval? To je lepo, za
črkeštra in občinskega odbornika, kaj ne?!
Če da ti bodemo stolec spodmaknili! Lovrek,
ti se nam tudi usmiliš, da moraš Franžom godit
pa ti note ne poznaš, zato pa ti ne prideš na be-
sedo: če je glih rad bil „gemeindeanus“. Ali
ni smo bili pametni možje, smo se rajši tam-
kaj odstranili nazaj k gospodu Zellu. Zavpijemo
„Heil“. Halt, kdo je prikimal za nami,
kakor zopet kaplan. Vsede se za mizo in pri-
kri se je stal France, kaplanov komedijaš,
čelmar in za njim pomagač Lovra. Prosim mi
je dovoljeno v gostilno iti mi dobre duše požar-
niki? Ja, pameten človek vsak sme noter iti.
Prinesi mi „ferkelc vina“. Pa zakaj „hailate“?
„Heil, heil, heil, heil.“ No ti si najbolj nespa-
meten, da „hailaš“, — in zdaj jim je kri za-
brnela še Lovreku in kaplanovem zbirc-be-
netu Jakcu. In ta je tudi pripoznal, da je le
sam človek in ti drugi kak niso tako bogati
pa pasji d... Tedaj je bil konec te kome-
dije; zjutraj ob 1/3. uri kaplan je šel v mežna-
jo spat in France se vleže na mizo in pre-
misli svoje neumnost do 7. ure; ali premislil
je da ima svojega sina v Ribnici v šoli, da
je vinčarski učni in besedo „heil“. Za danes
dovolj. To vam povemo, da mi nimamo nobe-
rega haska od tega društva, samo to nas veseli
stare družbenike, da je vse v redu, ker je v
naprednih rokah. Kako je pred par leti izgle-
dalo, ko je to v prvaških rokah bilo? Ustanovili
so to društvo tudi napredni možje, tedaj še ni
bilo tega g. kaplana pri nas. Zato raj pa miruj-
te, kraspatje se kje vas ne srbi, drugače bode-
te morali zaklicat enkrat: „Heil A-greš od
dosa...“

Jesenice na Gorenjskem. Dne 27. majnika

Ala se je tu nekaj časa mudil g. baron Schwarz,
predsednik kranski. Poklonili so se mu
g. agent Anton Čebulj in obč. svetovalec g.
Pongratz, ter jeseniško učiteljstvo z nadučiteljem
Sedlak-om. Gospod baron je bil jako prijazen
in je radovoljno sprejel nujno prošnjo gg. ge-
neta in svetovalca Pongratza radi nove ljudske
šole, posebno je povdarjal naš svetovalec gosp.
Pongratz, da je nova ljudska šola na Jesenicah
niti obilo otrok nujno potrebna in da bi bila
ta lahko 3 leta obiskana, ko bi ne bili ra-
dikalni Jeseničani umetno stavbo te preprekali,
ker je ministerstvo že pred štirimi leti zaukazalo,
da se mora še ena šola na Savi zgraditi. Sedaj
pa ko smo vsi vneti tudi za skupno šolo, pride
projektivna nova 6 oziroma 8 razrednica med
Jesenicami tik okolišča Save. Gospod nadučitelj
Sedlak je nameraval ustanoviti „Pevsko društvo
Jesenice“. A, ko se je prepričal, da bi to društvo
ne ali manj škodovalo pevskega društva „Sava“
in od tega projekta radovoljno odstopil. Vsa čast
temu vrlu in značajnemu gospodu! Bog ga
bri še mnogo let med nami! — Tudi ostali
gospodje učitelji in gospodične učiteljice na Je-
senicah so nam „Savčanom“ prav dragi prija-
nji in smo ponosni, da nam je vendar enkrat
kr. deželni šolski svet dal učiteljstvo na Je-
senice, katero je le ne samo nam, temveč tudi
naši mladini prav požrtvovalno in ljubeznjivo
naklonjeno. Tedaj moramo tudi mi vedno in pri
svaki priliki to prijateljstvo dobro vpoštevati!
— V pondeljek 24. majnika t. l. pokopali smo
občinskega stražnika g. Volanča. Služboval je
samo nekaj mesecev kot stražnik, poprej je bil
glavnik godbe jeseniške požarne brambe. Zapu-
st je vdov z dvema nepreskrbljenima otro-
ma. N. v. m. p.! Nagrobnico zapelo mu je
„Pevsko društvo Sava“. Ako ravno so imeli gg.
pevci samo eno vajo za nagrobnice, vendar so
se pokazali kot pevci, od katerih imamo še ve-
liko za pričakovati. Le tako naprej! Sedaj ima
„Pevsko društvo“ 50 članov. Društvo je popol-
noma nepolitično in nestransko, goji samo
patrio. Meseca junija t. l. potečejo 3 leta odkar
je bil nesrečni po fajmoštru Zabu-
tovcu zapeljani odbor izvoljen in radi
tega razpiše c. kr. okrajno glavarstvo še v teku
tega meseca nove občinske volitve. Menda bode

s tem vsim vstreženo in nimamo proti temu
nič oporekati. Kakor vse kaže se bodejo volitve
mirnim potom izvršile. Največ upanja do
županskega stolca imata gg. Karol Wišner ali
pa Lovro Baloh. Moža sta oba mirna in nepri-
stranska, tedaj sta tudi za Jesenice na pravem
mestu. Savčani so pa zadovoljni z prvim sveto-
valcem. V svojem času bomo še o tem več
govorili.

Novice.

Luna mrknila je v noči od 3. na 4. junija.
Kakor znano, je ta prikazen posledica tega, da
pride luna v senco zemlje. Letošnjo mrknjenje
lune je bilo v naših krajih prav lepo opazovati.
Okroglo ob 2. uri ponoči je bila luna skoraj
popolnoma s zemeljsko senco zakrita.

Veleizdajalci na delu. Kakor smo že poro-
čali, vršila se je med binkoštnimi prazniki v
Petersburgu vseslovenska konferenca. Te kon-
ference udeležilo se je seveda tudi nekaj avstrij-
skih politikastov. Da se tudi slovensko ljudstvo
v javnosti osramoti, romal je tudi ljubljanski
župan Hribar v središče Rusije. Poleg njega so
sedeli Čehi Kramar in Kloufač ter mnogi ednaki
sovražniki naše domovine. Vsi govorili na tej kon-
ferenci pa so jasno dokazali, da se gre tem pans-
lavistom edino zato, da razbijejo avstrij-
sko državo in jo darujejo potem
Rusiji. Ta cilj je vsem panslavistom ednak,
čeprav so njih poti različne. Tako hočejo t. zv.
„Austroslavisti“ najprej v naši državi uničiti
ves nemški vpliv in potem to „slovensko“ drža-
vo Rusiji izročiti. Starim panslavistom pa je ta
pot predolga; zato bi najraje vojsko z Rusijo,
da bi potem napravili punte in pomagali na ve-
leizdajalski način sovražniku naše države. Taki
so cilji panslavistov. Naša vlada vse to ne
vidi ali pa noče videti. Seveda, doma so ti Hri-
barji in Kloufači ponižni patriotje in človek bi
mislil, da se kar topijo v črno-rumenem solncu.
Doma postane ruski medved Hribar ponižno
avstrijsko jagnje. Ali na te limanice ljudstva
pač ne bode vjel. Slovensko ljudstvo je že ope-
tovano prehalo svojo kri za avstrijsko državo.
Zato bode obvarilo i za bodoče tej državi svojo
zvestobo. Veleizdajalci ne bodejo imeli med šta-
jerskim in koroškim ljudstvom mnogo sreče.

Iz Hribarjevega sultanata. Kakor znano, je
bivši agent Hribar župan „bele Ljubljane“. Mož
je znal prav lepo avancirati; iz navadnega agenta
je postal direktor „banke Slavije“ in župan.
Zdaj pa hoče biti še več: rešiti hoče vse Slo-
vane avstrijskega „jarma“. Zato je postala Lju-
bljana pod vladanjem tega župana pravo gnezdo
protiavstrijske veleizdajalske agitacije. To niso
le slutnje, temveč to se dá lahko z dejstvi do-
kazati. Po septembarskih dogodkih, vsled katerih
je bilo v Ljubljani dvojje mladih življenj ustrel-
jenih, pričela se je ta veleizdajalska agitacija.
Razširjevala se je v vseh družtvih. Kakor znano,
je moral cesar celo veteransko društvo v Lju-
bljani razpustiti zaradi te protivojaške agitacije.
Neštevilnokrat se je takrat slisalo po ljubljans-
kih ulicah klicati „Živio Srbijo“. Na predvečer
cesarjeve 60 letnice so razstavili in razsvetili v
Ljubljani sliko srbskega Jurja. Cesarске orle so
mazali z blatom. Ko se je zadnjič praznovalo
zmago pri Aspernu, demonstrirala je poulična
druhal v Ljubljani proti našemu cesarju. Ja,
začgali so celo cesarsko zastavo. In takih slu-
čajev je še mnogokrat. K temu pridejo še ve-
leizdajalska potovanja župana Hribarja na Rusko
in v Beligrad. Nadalje omenimo tudi še čeprav
nepotrjeno govorico, da so ljubljanski prvaški
denarni zavodi sklenili, da bodejo dali Srbiji 20
milijonov kron podpore. In vrhunec vsega tega
je to, da je celo srbska vlada sama javno pri-
znala, da se je doslej na avstrijskem jugu (zlasti
v Ljubljani) razširjevala srbofilski protia-
vstrijska agitacija. To so dejstva, ki jih ne more
nikdo utajiti. In naši prvaki na Štajerskem ter
Koroškem hočejo, da bi se mi združevali s temi
veleizdajalci na Kranjskem. To je cilj vse prva-
ške politike, katera se bode pa izjalovila na
zdravem čustvu našega ljudstva.

Nemški „Schulverein“, to je društvo, kate-
rega namen je uresničenje in pospeševanje nem-
škega šolstva, imel je med binkoštnimi prazniki
v Bielicu svoj občni zbor. Mi smo bili in osta-
nemo vedno prepričanja, da je nam vsem nemška

šola velepotrebna dobrotnica. Z nemško šolo si
namreč pričujemo znanja nemškega jezika in kdor
se ni držal celo življenje maminega krila, ta vè
to ceni. Zato pa pozdravljamo hvaležno delo-
vanje tega društva. Iz poročil na omenjenem
glavnem zboru „Schulvereina“ posnemamo, da
so se dohodki v preteklem letu za polovico zvi-
šali. Zanimivo je zasledovati delovanje tega
društva v pokrajinah, kjer nastopa že silovita
prvaška politika, tako zlasti na spodnjem Šta-
jerskem. Glede spodnje Štajerske doseglo je to
društvo v preteklem letu sledeče uspehe: Šola
v Slatini se je oddala javni upravi. Novih šol
in otroških vrtcev društvo v preteklem letu sicer
ni ustanovilo, ali napravilo je predpogoje za take
ustanovitve. Leta 1907 ustanovljena nemška
šola v Hrastniku dobila je zdaj 3. razred. Isto-
tako narašča število šolskih otrok v Velenju in
Šoštanju, tako da bodejo i šole v teh krajih
kmalu javni upravi izročene. V jeseni otvorila
se je nova nemška šola s 4 razredi v Slov. Bi-
strici; naval otrok je bil tako velik, da se jih
je moralo mnogo zavrniti. Nadalje se uresniči v
kratkem nemško šolo v sv. Lenartu sl. g. Isto-
tako dobila občini Tezen in Pohrezi pri Mariboru
s pomočjo društva javni nemški šoli. V Pekarju
prešlo je poslopje tamošnje šole v društveno
last. Sklenila se je nadalje ustanovitev otroškega
vrtca v Vojniku, v sv. Lovrencu pri Mariboru
in v Slatini. Tudi se bode spremenilo šolo v
Brežicah. Tako deluje to prepotrebno društvo v
blagor ljudstva in mi mu moramo biti le hva-
ležni!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Krivoprisežnike se imenuje ljudi, ki vedoma
in nalašč pod prisego neresnico govorijo. Komur
se zamore to očitno dokazati, tega kaznuje sod-
nija s težko ječo. Dostikrat pa se priseže od
gotovih lahkomišelnih ljudi in se govori potem
istotako lahkomišelnost pod prisego neresnico.
Postava tega sicer žalibog ne kaznuje. Ko bi
postava tudi take lahkomišelnosti krivoprisežnike
pošteno kaznovala, bi se malo natančneje po-
mislilo, kaj se govori pod prisego. Po našem
skromnem mnenju je tudi tisti kazni potrebni
krivoprisežnik, kdor govori pod prisego to ali
ono, kar ne ve natančno, kar se mu le dozdeva.
Vsaka beseda, ki se jo izpregovori pod prisego,
mora biti od prve do zadnje črke resnična. In
kdor se tega ne drži, ta je po našem mnenju
krivoprisežnik... Pred par tedni obja-
vili smo v „Štajercu“ s polnim podpisom našega
urednika g. Karl Linhartta članek pod naslovom
„Koliko velja kriva prisega?“ V tem zanimivem
članku smo očitali krčmarju ptujskega „narod-
nega doma“ Šribarju, njegovi nadbudni mlado-
letni hčerki, posojilniškemu pisarju Babiču in
železniškemu uradniku Gregorki v Ljubljani, —
da so v tožbi proti uredniku g. Lin-
hartu (eden ali drugi ali pa vsi skupaj) hote
ali ne hote **po krivem prisegli in po krivem
pričali**. Zahtevali smo takrat, da nas ta čedna
gospoda toži. Dole pa vsi ti možje in tudi
mladoletna krčmarjeva devojka niso niti z uše-
som mignili. Kakor grob molčijo, ako ravno se
jim je vrglo veliki greh v obraz... Kaj je to-
rej na vsej tej stvari? Ali se ta slavna gospoda
morda tožbe boji? Ne, potem ima pač slabo
vest in potem jo morda že ta kriva prisega teži.
Ta skozinskož poštena gospoda menda misli, da
bodem molčali in da se bode na ta način
morda vse pozabilo... Ali moti se! Mi bodemo
i naprej državnega pravdnika opozarjali, da je
tukaj preiskava potrebna, ker se je hote ali ne-
hote po krivem prisegli. In mi bodemo i na-
prej javnost na te ljudi opozarjali. Ako imajo ti
ljudje le iskrico poštenja v sebi, potem nas mo-
rajo tožiti, da se pred sodnijo celo zadevo raz-
jasni. Ako pa ne tožijo, no, potem bodejo no-
sili i znanprej pečat na čelu, da so po kri-
vem pričali in laž prisegali. Mi ne
bodem molčali in bodemo še mnogokrat o tej
stvari govorili.

Dr. Brumen in dr. Rosina se doslej še nista
oglasila v našem uredništvu, da bi ju naša pri-
jazna dekla naučila paragrafov glede popravka-
nja po § 19. Mi tema dvema prvaškoma gospo-
doma le to povemo, da ima vsaka stvar svoj
konec. Tudi potrpežljivost in dobrosrčnost naše
dekle ima svoj konec in končno bi se znala
skesati ter bi tema dvema gospodama sploh ne